

Sensorveiledning SGO 1001 H-23

DEL I

Oppgave 1

Nomotetisk geografi: Generalisere over romlige fenomener og prosesser, avdekke det lovmessige ved geografien, opptatt av å forstå sammenhengen mellom steder. Abstrahert generalisert kunnskap om verden.

Idiografisk geografi; Spesifisere det geografiske, beskrive unike steder og regioner, forstå det kontingente gjennom empiriske undersøkelser. Tykk empirisk beskrivelse av lokaliteter, et historisk motsetningsforhold

Oppgave 2. Den geografiske overflaten er ikke objektivt gitt, men avhenger av den som observerer og representerer rommet. Lokalisering er relativ i den forstand at det legges vekt på hvor noe er lokalisert i forhold til noe annet.

Oppgave 3. Produksjonsnettverk (GPN) kan defineres som maktrelasjoner mellom aktører innenfor og utenfor kjeden. Hvem skaper, øker og tilegner seg verdi? GPN har forankring på ulike steder og på tvers av ulike skala.

Oppgave 4. Flerdimensjonalt medborgerskap bestående av: medlemskap, rettigheter og deltagelse. Juridisk status er den fjerde dimensjonen som inngår i statsborgerskap, men ikke medborgerskap. De beste besvarelsene kan også ha med at medborgerskap er stratifisert og eksklusjon og inklusjon i forhold til hver dimensjon. Medborgerskap er også politisk, medborgerskap er et produkt av politikk og handlingsrom for politikk.

Del II

Oppgave 1 Entreprenørisme – Ny vekstmuligheter som ikke bygget på industri, men framvoksende servicenæringer og kunnskapsintensive næringer. Vekt på innovasjon der byene blir en vare som konkurrerer i et marked. By politikk skulle fremme vekst.

Idealene for den ny-rasjonalistiske modellen er handler om å gjøre byene mer miljøvennlige og å forhindre uønskede sosiale implikasjoner gjennom sterkere offentlig styring av byutviklingen. Større prosjekter må sees i en helhet og byer må sees i relasjon til hverandre. Eks. regional plan for Oslo-Akershus.

Oppgave 2

Sårbarhet – sannsynligheten for å erfare negative effekter og konsekvenser av klimaendringer.

Tilpasningskapasitet – i hvilke grad systemer, institusjoner, mennesker og andre organismer har evne til å justere eller endre seg for å motstå mulige skade, imøtegå konsekvenser eller dra nytte av muligheter.

Sårbarhet og kapasitet er ujevnt fordelt mellom grupper og geografiske områder og er en konsekvens av hvordan ulike politiske, økonomiske, kulturelle og sosiale prosesser spiller sammen i ulike kontekster.

Stormen «Hans» avdekket betydelig sårbarhet for klimaendringer i form av sterk nedbør på det indre Østlandet. Stormens syntes å komme overraskende på befolkning og myndigheter. Stormen avdekket at arealplanleggingen ikke hadde tatt hensyn til så store nedbørmengder. Sivilsamfunnet organiserte seg raskt og samarbeidet om å redusere skadene. Store verdier i form av uhøstede avlinger i jordbruket ble ødelagt. Det er et åpent spørsmål i hvilke grad samfunnen klarer å organisere seg slik at konsekvensene av nete ekstremvær blir mindre.

Dette er bare noen poenger, mye mer kan sies. Vi hadde dette oppe i undervisningen.

Oppgave 3

Natur blir en ressurs når vi tilegner det en verdi og en funksjon for å dekke et behov.

- Hvilke typer behov? Fysisk eller sosialt?
- Mennesker gir verdi og mening til det som finnes i

naturen, derfor er ressurser også en sosial konstruksjon.

- Ulike typer verdi: bruksverdi / bytteverdi
  - Skiller mellom fornybare og ikke fornybare ressurser.

Naturressurser kan bidra til å utløse og opprettholde væpnede konflikter innad i og mellom land.

Kolonitiden handlet mye om jakten på naturressurser. Stormaktspolitikk i Midt-Østen har delvis sin forklaring i at regionen er rik på olje. Naturressurser spiller en viktig rolle i borgerkriger i Sierra Leone,

Kongo, Sør-Sudan, Nepal og Myanmar. Kan skille mellom ressursknapphet og ressursrikdom som årsak til borgerkrig. Ressursenes romlighet henger sammen med type konflikt.